

CREURE I ESPERAR EN DÉU EN MOMENTS D'INCERTESA

*A la llum de la Paraula de Déu
i oberts a l'acció de l'Esperit Sant,
transformem aquesta situació
en un moment de gràcia
i aprofitem-la
per a donar un nou impuls
a les nostres
comunitats cristianes*

CARTA PASTORAL

Enrique Benavent Vidal
Bisbe de Tortosa

**CREURE I ESPERAR EN DÉU
EN MOMENTS D'INCERTESA**

CARTA PASTORAL

Enrique Benavent Vidal
Bisbe de Tortosa

Les imatges que acompanyen el text són:

De Joan Rebull Llambrich: *Crist ressuscitat*, *La Santa Cena* i *El Lavatori dels peus*. Església parroquial de Sant Joan Baptista, Campredó.

D'Àngel Acosta Martín: *El Bon Pastor*. Església parroquial de Sant Josep Obrer, Sant Carles de la Ràpita.

Índex

1. L'esperança que neix de la Pasqua.....	5
2. No ser insensibles al dolor	7
3. La pregunta pel sentit del sofriment.....	8
4. Un càstig de Déu?	8
5. Les certeses de la fe	9
6. Creure en Déu i no en nosaltres	10
7. Valorar les coses justament	10
8. Créixer en la solidaritat	11
9. El valor de la vida humana.....	11
10. Una ocasió per al creixement espiritual	12
11. La família és una comunitat de fe	13
12. Recuperem la vida sacramental i comunitària	14
13. Col·locar a Déu en el lloc que li correspon	15
14. Una situació nova en la catequesi	16
15. Enfortir el testimoni de la caritat.....	18
16. Renovar la vivència del ministeri	19
17. Conclusió	22

Benvolguts fills:

Les circumstàncies que hem viscut aquests darrers mesos i el futur encara incert que ens espera, ens han portat a una situació que en ple segle XXI ningú de nosaltres imaginàvem. La nostra vida quotidiana i la de la nostra diòcesi, parròquies, grups i associacions s'ha vist trastocada sobtadament. Tots ens anem adaptant cada dia al que ens van indicant les autoritats sanitàries. Avui no sabem quant durarà aquesta situació d'incertesa, ni tampoc quan es normalitzarà plenament la vida social i eclesial. En aquesta carta pastoral vull compartir amb vosaltres algunes reflexions i suggeriments perquè, a la llum de la Paraula de Déu i oberts a l'acció de l'Esperit Sant, transformem aquesta situació en un moment de gràcia i l'aprofitem per a donar un nou impuls a les nostres comunitats cristianes.

*que a la llum de la Paraula de Déu
i oberts a l'acció de l'Esperit Sant,
transformem aquesta situació
en un moment de gràcia i l'aprofitem per
a donar un nou impuls
a les nostres comunitats cristianes*

1. L'esperança que neix de la Pasqua

El moment més fort d'aquesta pandèmia va coincidir amb els darrers diumenges del temps de Quaresma i amb els primers de Pasqua. Durant la Quaresma li vam demanar al Senyor “*que el poble cristià s'afanyi, amb deler i amb una fe animosa a celebrar les festes de Pasqua*” (Oració col·lecta

del IV diumenge de Quaresma). Era una situació aparentment contradictòria. Humanament parlant no hi havia motius per a l'optimisme: cada dia creixia el nombre d'infectats i de morts; entre les autoritats públiques no n'hi havia acord sobre les mesures que convenia prendre per aturar aquesta malaltia; es temia el col·lapse del sistema sanitari; els científics encara avui no acaben de trobar un remei ràpid i eficaç per combatre-la... i no tenim clar quan i com acabarà açò. A tot això hem d'afegir les conseqüències econòmiques, socials i humanes que segurament afectaran moltes persones i que es pensa que seran bastant greus per a molts.

I, tanmateix, els cristians hem celebrat la Pasqua “*amb una fe animosa i amb deler*”, sabent que eixa fe ha d'il·luminar la nostra vida en tots els moments, també en aquests. Un no-creient podria pensar que és una il·lusió de persones que no volen veure la realitat tal com és. Per als cristians, en canvi, la vertadera realitat és la que s'albira a la llum de Crist Ressuscitat, vencedor del pecat, de tots els mals i dolors del nostre món i de la mort. Per això, encara que en el nostre estat d'ànim col·lectiu puga no haver-hi motius per a l'optimisme, hem d'anunciar a tots que tenim una raó per a l'esperança i aquesta no és una altra que Crist Ressuscitat.

*La Bona Notícia de la Pasqua
ens porta a dir-nos en el nostre inte-
rior: val la pena viure*

La Bona Notícia de la Pasqua ens porta a dir-nos en el nostre interior: val la pena viure. Per als qui pateixen, per als qui passen per moments de foscor, per a aquells que no troben respostes al perquè

de les coses que succeeixen, per als qui senten que en algunes situacions la tenebra és més forta que la llum... Pasqua és una bona notícia: val la pena viure. És un regal que Déu ens haja cridat a la vida, perquè ens vol cridar a una vida més plena. Pasqua és també una Bona Notícia per a aquells que volen passar pel món fent el bé. Quan en el seu cor ressona l'anunci de la Resurrecció poden dir-se: val la pena viure per als altres; malgrat que de vegades els esforços produïsquen pocs fruits, val la pena fer el bé; encara que sovint sembla que el mal, l'egoisme i l'ambició s'apoderen del nostre món, val la pena viure d'una altra manera, perquè és així com es troba la vertadera alegria; malgrat que en moltes ocasions els qui segueixen de debò a Jesús puguen ser tractats d'il·lusos, val la pena mantenir-se en aquest camí. Això és

un signe que l'esperança que ens dona Crist Ressuscitat, i que no es redueix a aquesta vida, és la llum que guia la nostra existència i que ens porta a viure aquesta situació confiant en Déu i a no perdre la pau.

2. No ser insensibles al dolor

Al llarg d'aquests mesos cada dia les autoritats han anat publicant les dades actualitzades del nombre de contagiats, morts i curats. Mentre no els coneixem, ho podem escoltar com una dada estadística més de les moltes que cada dia ens ofereixen els mitjans de comunicació. Segurament en aquests moments molts de nosaltres ja coneixem algun afectat d'aquesta pandèmia, i fins i tot algun difunt. Ara sentim més de prop la situació. Jesús, que va plorar davant la mort del seu amic

Llàtzer, ens ensenya a no ser insensibles al sofriment de ningú, encara que es tracte de persones que no coneguem, perquè també són germans nostres. La fe, que ens porta a creure que Jesús és el Fill de Déu que havia de venir al

*Jesús, que va plorar
davant la mort del seu amic Llàtzer,
ens ensenya a no ser insensibles
al sofriment de ningú, encara que
es tracte de persones que no coneguem,
perquè també són germans nostres*

món i que és la Resurrecció i la Vida (Jn 11, 25-27), no ens ha de dur a banalitzar el dolor que comporta el sofriment i la mort. Per això us vull convidar a tenir presents en l'oració els qui en aquesta situació més han patit: els difunts, els malalts i les seues famílies. Aquests mesos no hem pogut celebrar les exèquies dels nostres germans que han completat el seu pelegrinatge per aquest món i han estat cridats per Déu. És una situació doblement dolorosa per a les famílies que, a més del sofriment per la separació d'un ésser estimat, han experimentat el dolor de viure aquesta circumstància sense la companyia orant dels amics i de l'Església. És una ferida que tots hem d'intentar sanar. Per això, us vull convidar que, quan siga possible, pregueu per ells celebrant l'Eucaristia. El millor homenatge que podem dedicar als difunts és recordar-los davant l'altar del Senyor. Durant el mes de juliol celebrarem en la Catedral una Eucaristia en sufragi de les víctimes de la COVID-19, i demanarem a Déu la recuperació dels malalts i el consol per als seus familiars.

3. La pregunta pel sentit del sofriment

Una pandèmia com aquesta provoca molts interrogants, tant en els creients com en els no-creients: què significa tot això? té la fe una paraula a dir?

La resposta a aquestes preguntes no és fàcil. La fe no ens dona una explicació racionalment clara al perquè del sofriment i la mort que elimine l'angoixa que provoca, sinó que ens conforta i dona la gràcia de poder viure-ho amb esperança

La resposta a aquestes preguntes no és fàcil. La fe no ens dona una explicació racionalment clara al perquè del sofriment i la mort que elimine l'angoixa que provoca, sinó que ens conforta i dona la gràcia de

poder viure-ho amb esperança. L'experiència de la mort i el sentit del sofriment és segurament la qüestió més difícil per a la fe. Aquesta tampoc ens dona una clau que ens permeta interpretar amb certesa el sentit dels esdeveniments concrets que succeeixen en la història: no ens aclareix, per exemple, per què ocorre una catàstrofe natural en un lloc i no en un altre; ni el motiu pel qual unes persones moren un dia en un accident; ni per què succeeix aquesta pandèmia que sembla una cosa increïble en una cultura científica i tènicament tan avançada com la nostra. El sentit de cada esdeveniment concret l'entendrem quan arribarem a la Pàtria definitiva a la qual Déu ens crida. Llavors veurem amb claredat. Mentre caminem per aquest món avancem a les palpentes, guiats per la llum de la fe, que ens fa veure les coses “*com en un espill*” (1Co 13, 12) i ens dona la força per confiar en Déu, fins i tot quan no veiem amb claredat el sentit del que ocorre, o quan sembla que el Senyor no escolta les nostres súpliques. En aquestes situacions la fe ens dona la certesa que si això passa és perquè ens vol donar béns majors.

4. Un càstig de Déu?

En una situació com aquesta és fàcil caure en la temptació de cercar explicacions simplistes, tant aquells que busquen noves raons per no creure, com els qui cerquen respostes de caràcter apocalíptic, com si estiguérem davant un càstig de Déu o d'un advertiment dirigit a un món tancat a la seua Paraula i ple de maldat. En l'evangeli de sant Lluc trobem narrat un fet de la vida de Jesús que ens pot il·luminar. Davant la notícia de l'execució d'uns galileus per part de Pilat, Jesús va respondre amb aquestes paraules: “*¿us penseu que aquells galileus van morir així perquè eren més pecadors que tots els altres*

galileus? Us asseguro que no: si no us convertiu, tots acabareu igual” (Lc 13, 3). A continuació es va referir a un altre esdeveniment: “i aquelles divuit persones que van morir a Siloè quan la torre els va caure al damunt, ¿us penseu que eren més culpables que tots els altres habitants de Jerusalem? Us asseguro que no: si no us convertiu, tots acabareu de la mateixa manera” (Lc 13, 4-5). Els nostres germans que han estat víctimes d’aquesta pandèmia no han sofert un càstig de Déu perquè eren pitjors que nosaltres. Ara bé, Déu ens parla en els esdeveniments, que sempre són una ocasió per a reflexionar sobre la nostra vida i una crida a confiar i convertir-nos a Ell.

Per això l’actitud adequada no és preguntar-se si estem davant un càstig o un advertiment dirigit a un món tancat a la Gràcia. Déu parla en els esdeveniments de la nostra vida, en les alegries i en les penes, en la salut i en la malaltia. En totes les circumstàncies, i no solament en les actuals, cadascú de nosaltres estem cridats a entrar en el nostre interior i preguntar-nos: què vol dir-me Déu? No tinguem la pretensió ni caiguem en la temptació de convertir-nos en jutges del nostre món pel que està ocorrent. Visquem en la humilitat de qüestionar-nos cadascú (també els creients) que tal vegada alguna cosa ha de canviar en nosaltres.

*Visquem en la humilitat
de qüestionar-nos cadascú
(també els creients)
que tal vegada alguna cosa
ha de canviar en nosaltres*

5. Les certeses de la fe

En el camí de l’existència el creient és guiat per tres certeses. La primera és que el Senyor està a prop dels qui pateixen, fins a l’extrem de fer seu el dolor de la humanitat en el seu Fill Jesucrist, convertint d’aquesta manera el sofriment en una ocasió per acostar-nos a Ell. En segon lloc, el creient no ha d’oblidar que no hi ha res que ens pugui separar de l’amor de Déu “*manifestat en Crist Jesús, el nostre Senyor*” (Rm 8, 39). Això significa que ni aquests esdeveniments, ni cap altre que ens pugui ocórrer, deuen ser interpretats en el sentit que Déu ha deixat d’estimar-nos. Això ens porta a una altra convicció que ens ha d’acompanyar sempre: “*a aquells que estimen Déu tot els serveix per al bé*” (Rm 8, 28), és a dir, per al bé més gran que algú pugui arribar a descobrir en aquesta vida, que no és altre que viure en amistat amb Ell. Qui viu des d’aquestes conviccions i confia en Déu fins i tot en situacions dramàtiques, no perd la pau.

*Qui viu des d’aquestes conviccions
i confia en Déu fins i tot en situa-
cions dramàtiques, no perd la pau*

6. Creure en Déu i no en nosaltres

La pandèmia que estem patint ens ha de fer pensar també en la nostra fragilitat. Els avanços científics i tècnics, que sens dubte són un fruit de la modernitat positiu per a la humanitat, afavoreixen en l'ésser humà una actitud d'autosuficiència. L'home modern se sent segur d'ell mateix: del que té, del que fa, del que pot aconseguir amb els seus coneixements i mitjans, del que és. Això el porta a creure tant en ell mateix que molts pensen que no necessiten creure en Déu. Un teòleg del segle XX, en un comentari al Credo, reflexionant sobre la primera paraula de la confessió de fe (crec), es preguntava: “Què significa «creure en Déu»?” La resposta és sorprenent: “creure significa confiar... Crec significa «confio». Ja no he de confiar en mi mateix... tot l'esforç de l'home per recolzar-se en ell mateix ja no té sentit. Crec –no en mi-, crec en Déu Pare, Fill i Esperit Sant”. Estem davant una veritat profunda de la fe: pot creure en Déu aquell que no creu en ell mateix. Per això “l'impediment més gran amb el qual ensopega la fe una vegada i una altra és senzillament la supèrbia... No voldríem viure de la gràcia”. És una reflexió d'una gran profunditat que ens hauria de fer pensar. Els moments actuals poden ser una invitació a plantejar-nos si no creiem massa en nosaltres mateixos i si no hauríem d'alçar els ulls a Déu des de la humilitat i la confiança en Ell.

Els moments actuals poden ser una invitació a plantejar-nos si no creiem massa en nosaltres mateixos i si no hauríem d'alçar els ulls a Déu des de la humilitat i la confiança en Ell

7. Valorar les coses justament

Els moments que estem vivint poden ser una ocasió perquè ens preguntem si en la nostra vida de cada dia valorem les coses segons la importància que realment tenen. En un poble petit, en el qual tots es coneixen, tres joves van morir en un accident de trànsit. Una persona profundament creient va compartir amb mi una reflexió que mai he oblidat. Em va dir que si pensàrem el que realment és la vida, l'afrontaríem de manera molt diferent de com ho fem: a moltes de les coses no donaríem la importància excessiva que de vegades donem i, en canvi, altres les valoraríem més. Això ens portaria a superar molts egoïsmes i a evitar conflictes innecessaris, a perdonar-nos més i millor del que solem fer-ho... en definitiva, a viure des d'uns valors més propis de l'ésser humà i més evangèlics.

8. Créixer en la solidaritat

Aquest moment pot ser una crida a ser més solidaris. En situacions extremes se sol manifestar allò que hi ha de millor en el cor de l'home i també els sentiments més egoistes. Hem vist en els mitjans de comunicació comportaments minoritaris amb el personal sanitari i actituds de “que se salve qui pugui”, que ens entristeixen a tots. També hem vist els sentiments de generositat i lliurament als malalts i als qui estan patint les conseqüències econòmiques d'aquesta situació, que mostren que l'ésser humà és capaç del millor i que el conjunt de la societat ha sabut reconèixer i valorar. Un cristià ha de caracteritzar-se perquè no pensa únicament en ell mateix, sinó que vol i li preocupa el bé de tots. I això ho hem de mostrar en les relacions amb els altres i en la manera de comportar-nos en la vida social. Els petits sacrificis que se'ns han demanat i que encara hem de continuar fent, no els hem d'acceptar únicament pensant a protegir-nos dels altres, sinó pel seu bé. Allunyem qualsevol comportament insolidari que no contribueix a viure en pau aquesta circumstància.

Allunyem qualsevol comportament insolidari que no contribueix a viure en pau aquesta circumstància

9. El valor de la vida humana

En els dies més durs de la pandèmia i del confinament vam celebrar la Solemnitat de l'Anunciació, que és també la Jornada per la Vida. En la nostra cultura es debat sobre el seu valor en el començament i en el final. Recentment la *Subcomissió episcopal per a la família i defensa de la vida* de la Conferència Episcopal Espanyola, ha publicat un important document sobre l'eutanàsia i les cures paliatives titulat “*sembradores de esperanza. Acoger, proteger i acompañar en la etapa final de esta vida*”. Els debats ideològics i polítics poden deshumanitzar-nos. Aquests dies hem escoltat i encara escoltem notícies que ens fan patir a tots, i que es refereixen a persones grans que viuen en residències o malalts ingressats en hospitals -alguns dels quals han mort- que no han pogut rebre la visita consoladora dels seus familiars. A tots ens atemoreix la possibilitat comentada en els mitjans de comunicació, que, davant el col·lapse del sistema sanitari, s'haja discriminat a malalts, sobretot ancians, que puguen haver estat descartats únicament per l'edat o perquè

tenien poques possibilitats de sobreviure i no han rebut l'assistència sanitària que necessitaven. Això, per molt inevitable que pugui parèixer, no deixa de ser inhumà. Tant de bo que aquesta dura prova ens ajude a humanitzar més la nostra relació amb els malalts i ancians, i a no oblidar que el compromís més important d'una societat envers ells és garantir-los que seran cuidats i acompanyats en els moments més difícils de la seua vida.

Tant de bo que aquesta dura prova ens ajude a humanitzar més la nostra relació amb els malalts i ancians, i a no oblidar que el compromís més important d'una societat envers ells és garantir-los que seran cuidats i acompanyats en els moments més difícils de la seua vida

10. Una ocasió per al creixement espiritual

Pensant en el bé de tots i des del desig de contribuir en la mesura de les nostres possibilitats a evitar la propagació del coronavirus col·laborant amb les autoritats públiques, els bisbes vam prendre la dolorosa decisió de tancar les esglésies per la celebració del culte públic. Totes les altres activitats pastorals programades per a aquest curs tampoc s'han pogut dur a terme. Aquesta situació no ha afectat únicament l'Església: pensem en els xiquets i estudiants que no han pogut tindre un curs escolar normal i en les conseqüències que tindrà aquest fet en la seua formació; o en les persones que han perdut el treball. Seríem injustos si pensàrem que hem estat els únics perjudicats. Per això no s'ha d'interpretar aquest fet ni com una persecució religiosa, ni com que l'Església s'hagués desentès del que li pugui ocórrer al nostre món o una fugida davant el perill. L'Església no ha estat mai tancada. S'ha acompanyat a les famílies que han perdut un ésser estimat amb les breus pregàries que permetia l'estat d'alarma, i s'ha atès personalment a qui ho ha necessitat. Càritas, tenint en compte les precaucions sanitàries necessàries, ha mantingut els serveis bàsics en la majoria de les seus per poder ajudar els més necessitats.

L'inici del confinament va coincidir amb les primeres setmanes de la Quaresma i pràcticament s'ha allargat tot el temps de Pasqua. Això ens ha forçat a viure aquest període central de l'any litúrgic d'una manera que no haguérem imaginat mai. Sense esperar-ho, per als cristians el dejuni quaresmal va passar a ser dejuni del Pa Eucarístic, i les celebracions

litúrgiques, incloses les de la Setmana Santa, on es van poder celebrar van quedar reduïdes al mínim i van ser més sòbries que mai.

Us vull demanar que no ens quedem en el lament, sinó que convertim aquest moment en una ocasió de creixement en la nostra vida cristiana. Això serà realitat si el dejuni del Pa de l'Eucaristia ens

Us vull demanar que no ens quedem en el lament, sinó que convertim aquest moment en una ocasió de creixement en la nostra vida cristiana

ha portat a una major valoració d'aquest Aliment de Vida Eterna actualment tan oblidat per molts batejats; si la impossibilitat d'escollar junts la Paraula de Déu en les esglésies, ens ha portat a un desig més gran d'alimentar-nos d'aquesta Paraula en les nostres cases i a redescobrir que no solament de pa viu l'home; si la supressió forçada de les celebracions litúrgiques i dels actes externs, s'ha convertit en una crida a viure amb una major profunditat orant i a una trobada més sincera i autèntica amb el Déu Viu i Vertader; si el temps que hem passat en casa s'ha transformat en una ocasió per trobar-nos amb nosaltres mateixos; si la impossibilitat de trobar-nos amb els familiars i amics ens ha portat a valorar més eixa germanor i amistat. Si hem aconseguit viure aquestes circumstàncies de manera positiva, creixerem com a persones i com a cristians.

11. La família és una comunitat de fe

La situació que hem viscut ha afectat les famílies, que s'han vist obligades a una reorganització de la vida familiar. Moltes de les coses que habitualment es fan fora de la llar s'han hagut de fer a casa: estudi, classes, esport, treball... També moltes vegades la fe es viu més fora que dins de casa: en les celebracions, en la catequesi i en les reunions, que habitualment tenen lloc en la parròquia o els col·legis. En aquestes circumstàncies us vaig animar a convertir les vostres cases en llars de fe i les vostres famílies en petites comunitats cristianes, en les quals tots poguéssiu sentir que la fe no us divideix sinó que us ajuda a estar més units. Els pares que teniu fills en edat catequètica i esteu il·lusionats i preocupats per la data de la celebració de la seua primera comunió heu de continuar cuidant que no s'interrompa el seu procés d'iniciació cristiana i viure la fe amb ells. Ara que ja es torna a celebrar l'Eucaristia en les parròquies, no oblideu que la millor preparació

per a rebre el Senyor és assistir junts a la Missa dominical en la vostra parròquia. Això els ajudarà a descobrir que allò que realment és important en la primera comunió és Jesucrist i que el tresor més gran per a un creient és viure en amistat amb Ell. Que aquestes circumstàncies us recorden que el primer lloc on s'ha de viure la fe és la llar familiar.

12. Recuperem la vida sacramental i comunitària

Durant els mesos del confinament hem alimentat la fe dedicant temps a l'oració i la lectura espiritual, i seguint les celebracions a través dels mitjans de comunicació o les noves tecnologies. Tanmateix, som conscients que això no pot convertir-se en quelcom habitual. La fe cristiana té una estructura sacramental, per la qual cosa no es pot viure plenament de manera virtual: Crist ressuscitat s'acosta a cadascun de nosaltres i ens ofereix la seua gràcia en els sacraments instituïts per Ell. La fe es manté viva en la trobada sacramental en la qual el Senyor arriba a nosaltres i ens transforma. La fe viva que salva necessita l'aliment dels sacraments per no morir. Us convido que, actuant amb la prudència necessària però sense pors irracionals, decidiu en quin moment podeu incorporar-vos a les celebracions litúrgiques. Si la

Si la trobada sacramental amb Crist és necessària perquè la fe es mantinga viva, no ho és menys la trobada amb la comunitat cristiana

trobada sacramental amb Crist és necessària perquè la fe es mantinga viva, no ho és menys la trobada amb la comunitat cristiana. L'escolta comuna de la Paraula de Déu, la participació

del mateix Cos de Crist, l'oració dels uns pels altres, el testimoniatge mutu de perseverar en la fe que compartim i el vincle de caritat que crea entre nosaltres, és el que construeix dia a dia l'Església. Si ho vivim així aconseguirem que el sentiment de pertinença eclesial no es debiliti, sinó que resulte enfortit a partir d'aquesta situació.

13. Col·locar a Déu en el lloc que li correspon

Vivim en un món que culturalment tendeix a allunyar Déu de l'horitzó de l'ésser humà. Ho hem vist al llarg d'aquests mesos en els quals tantes persones i famílies han passat per situacions dramàtiques: en els mitjans de comunicació Déu ha sigut el gran absent, quan sembla que l'experiència de la mort i del dolor hauria de ser una ocasió per reflexionar sobre el sentit de la vida i el valor de la Fe. Els cristians hem de manifestar que volem posar a Déu en el lloc que li correspon, que no pot ser altre que el centre. Només quan Déu està en el nostre cor i en el cor del món, es troben camins per dignificar de debò la humanitat. Això no es pot fer sense la pregària.

L'oració ens ajuda també a anar a l'autèntic i no quedar-nos en les aparences. Tots sabem l'important que és la publicitat en la cultura actual. Sembla que el que no es dona a conèixer no existeix. Però en l'afany de publicitat sovint s'oculten motivacions que poden acabar matant l'autenticitat. Aquesta temptació pot entrar també en la vida eclesial. Qui cerca la veritat de les coses no està obsessionat per donar-se a conèixer, perquè la veritat acaba brillant per ella mateixa. La pregària ens ajuda a buscar a Déu de veritat i amb autenticitat.

No podem oblidar tampoc que la vida sacramental, comunitària i pastoral ha d'anar acompanyada per l'oració, perquè l'Església està conduïda per l'Esperit Sant i és Ell qui produeix el fruit més important al qual tendeix tota

la seua acció, que no és altre que la santificació del nostre món. L'Església creix de dins cap a fora. El primer és el que Déu fa en el cor dels cristians. Després el que fem nosaltres en les programacions, activitats i compromisos eclesials. Quan l'acció no està fonamentada en la pregària i en la Gràcia, podem caure en un activisme sense sentit i acabar convertint-nos en una organització sense ànima. A mesura que anem recuperant la normalitat en la societat també s'anirà normalitzant la vida eclesial. Una temptació que podem tindre davant el "temps perdut" és voler recuperar ràpidament les activitats que no s'han pogut realitzar. Us convido que no ens limitem a programar activitats.

*Que els nostres temples
siguen de debò espais de pregària
i que l'oració ocupe
un lloc important en el dia a dia
de les nostres parròquies*

El que hem viscut pot ser una ocasió per a aprofundir en l'oració i créixer interiorment. Que els nostres temples siguen de debò espais de pregària i que l'oració ocupe un lloc important en el dia a dia de les nostres parròquies. Només així l'Església es revitalitzarà.

14. Una situació nova en la catequesi

Una de les conseqüències de la situació que estem vivint és que s'ha hagut d'interrompre la catequesi en les parròquies. Els xiquets i xiquetes que s'estaven preparant per a rebre l'Eucaristia per primera vegada i els joves que anaven a rebre la Confirmació han vist que s'ha hagut d'ajornar. És possible que alguns d'ells s'hagen desmotivats i hagen perdut la il·lusió amb què s'esperen aquestes celebracions. Ara és necessari ajudar-los a valorar allò que és important en la iniciació cristiana i a preparar-se més conscientment a rebre aquests sagraments. Vull demanar-vos als catequistes que els animeu a continuar la preparació i els ajudeu a descobrir que Jesús desitja oferir-los la seua amistat i espera que ells també desitgen ser els seus amics. Per això, ajudem-los a descobrir la importància del sagrament del perdó i de la reconciliació amb Déu com quelcom necessari per a viure autènticament eixa amistat amb Jesús, que creix cada vegada que el rebem en l'Eucaristia. Animeu també als pares i familiars d'aquests xiquets i xiquetes a que els acompanyen en el camí que els conduirà a Jesús, a que compartisquen amb

ells la il·lusió per viure la fe i a que els ajuden a valorar el que és realment important en la seua primera comunió.

Per als joves que rebran la Confirmació pot ser un moment de gràcia que els ajude a viure aquest sagrament amb més autenticitat. En ell l'Esperit és enviat a cadascú de nosaltres tal com va ser enviat als apòstols el dia de Pentecosta, és a dir, en tota la seua plenitud. Si en eixe moment és vessat en els nostres cors, és perquè arribem a viure plenament com a cristians. Per això, m'agradaria que abans de rebre la Confirmació els oferísseu la possibilitat de tindre un moment de sinceritat amb ells mateixos i amb el Senyor, i que, en un clima d'oració, els plantegésseu aquest interrogant: “¿què ha de canviar en mi per a ser cada dia millor cristià?” Si no es plantegen això en algun moment, la Confirmació podrà ser una celebració bonica, fins i tot emotiva per a vosaltres, ells i les seues famílies, que s'alegren que hagen fet aquest pas malgrat que vivim en un ambient descristianitzat que no ajuda a valorar la fe, però haurà servit de poc, perquè no hauran interioritzat el que significa aquest sagrament.

No es tracta que de la nit al dia canvie tot i es convertisquen de sobte en cristians perfectes. L'Esperit Sant no actua en les nostres vides d'una manera espectacular, sinó que ho fa silenciosament. Per això els catequistes no us heu d'inquietar ni desanimar pels pocs resultats aparents del vostre esforç. Hem d'acceptar que estan immersos en un món que sovint els dificulta una vivència coherent de la fe. Confiem que l'Esperit farà fructificar la llavor que heu sembrat en els seus cors i que no mora en ells el desig de ser amics del Senyor. Ajudeu-los també a descobrir que tot sagrament ens demana un compromís de vida. En cas contrari és una celebració buida, una aparença sense contingut. Mantenir la coherència entre la fe i la vida, i no avergonyir-se de ser cristians donant testimoniatge amb delicadesa i respecte, són les exigències que naixen de la Confirmació. Avui ser cristians no és més difícil que en altres èpoques, però vivim en un món on molts ho consideren una cosa passada de moda. Demanem al Senyor que l'Esperit que rebran els done la força que necessiten perquè el món no mate la seua fe.

15. Enfortir el testimoniatge de la caritat

El testimoniatge de la caritat ha de ser un element essencial en la nostra diòcesi. Gràcies a Déu tenim iniciatives que entre tots hem de cuidar i potenciar. La institució més estesa en el territori diocesà és Càritas, que fa una gran tasca en les 34 seus que tenim. No és l'única realitat (recordem les cases d'acollida, les conferències de Sant Vicent de Paül, o els instituts de vida consagrada que treballen aquí), però donada la seua implantació podem dir que és la que fa més visible el compromís de l'Església pels més necessitats. Més enllà de la seua tasca, el més important és el treball de tants cristians que, moguts per la fe, volen sembrar esperança en el cor d'aquells que viuen en situació de vulnerabilitat. Sense els voluntaris això no seria possible. A tots ells, el meu agraïment i el de tota la comunitat diocesana.

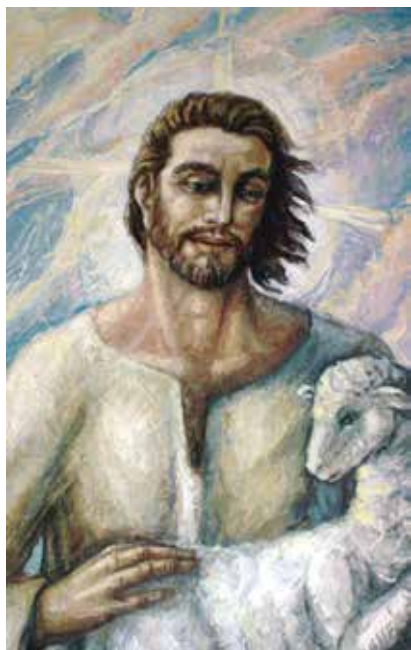
Els reptes no acaben mai. La situació que estem vivint ens ha obligat a reorganitzar el treball que Càritas fa cada dia. En primer lloc hem d'agrair l'esforç dels qui al llarg d'aquests mesos de confinament han estat al costat de les persones que han trucat a les nostres portes, així com a tots els qui amb les seues aportacions han ajudat que els qui passen necessitat estiguen atesos.

Estem veient que la crisi sanitària està provocant una crisi econòmica i social amb conseqüències per a moltes famílies i persones. No oblidem que

tot aquell que truque a la porta de l'Església afeixugat pel sofriment ha de ser escoltat i, en la mesura de les nostres possibilitats, atès. Som conscients que no podem solucionar tots els problemes. Ni ho pretenem, ni és la nostra missió. Els governants són els primers que tenen l'obligació de fer el possible perquè els necessitats siguin atesos. Però podem sembrar esperança en el cor de moltes persones, ajudar-les a sortir de les situacions que les angoixen, arribar on les estructures administratives no arriben i acompanyar d'aquesta manera els més vulnerables. En aquest moment us vull demanar que, a més de col·laborar amb les campanyes de Càritas, potenciem la seua tasca en la diòcesi, de manera que siga un testimoniatge de l'Evangelí que volem viure cada dia.

*podem sembrar esperança en el cor
de moltes persones, ajudar-les a sortir
de les situacions que les angoixen,
arribar on les estructures administratives
no arriben i acompanyar d'aquesta manera
els més vulnerables*

16. Renovar la vivència del ministeri

També a mi, com a bisbe, i als sacerdots de la diòcesi ens ha afectat aquesta situació en allò que té a veure amb la vivència del ministeri. No vam poder celebrar en el seu moment la Missa Crismal, en la que cada any els preveres renoven en presència del bisbe, dels germans en el sacerdoci i del Poble de Déu les promeses de la seua ordenació, i que és un dels moments més significatius en el cicle de l'any litúrgic. La vespra de la Pentecosta la vàrem celebrar amb una representació del presbiteri diocesà. Les circumstàncies extraordinàries en la vivència del sacerdoci han de ser una ocasió per agrair a Déu el do del ministeri, i demanar-li que ens concedisca la gràcia que aquest

moment tan excepcional es convertisca per a tots nosaltres en una ocasió per apreciar cada dia més el nostre sacerdoci i revifar “*el do que vam rebre per la imposició de les mans*”.

Hem viscut una situació que mai havíem vist: la dinàmica ordinària de les parròquies s’ha vist alterada sobtadament; no hem pogut celebrar l’Eucaristia amb el Poble de Déu ni acompanyar les famílies que han perdut un ésser estimat en la celebració de les exèquies, com ens hagués agradat; les reunions dels arxiprestats i les activitats diocesanes que s’havien programat no s’han pogut fer. Gràcies a Déu en la nostra diòcesi hem aconseguit que, en la mesura en què ho permetia la situació, les persones més necessitades d’ajuda material o espiritual hagen estat ateses.

Durant aquestes setmanes de confinament hem pogut dedicar temps a l’oració, la lectura espiritual, la meditació i el descans. Hem sigut uns privilegiats, perquè celebrant en les nostres cases o sols en les parròquies, hem pogut alimentar-nos cada dia amb el Pa de l’Eucaristia. Essencialment hem viscut el sacerdoci i aquesta situació no ens ha portat a perdre l’alegria i l’agraïment pel do que hem rebut. Malgrat això, estic convençut que durant aquests dies hem sentit que ens faltava un element essencial del ministeri: el contacte personal amb les comunitats cristianes. No podem oblidar que, encara que som nosaltres els qui hem rebut el sacerdoci, no l’hem rebut per a nosaltres, sinó per a l’edificació del Poble cristià mitjançant l’anunci de l’Evangeli i la celebració dels Sagraments amb els quals el món és santificat i consagrat a Déu.

En aquestes circumstàncies hem descobert el potencial evangelitzador que tenen els mitjans de comunicació i les noves tecnologies, que ens han possibilitat una comunicació virtual amb els feligresos, però sabem que això és un sucedani. La nostra vocació no és ser periodistes o bons comunicadors, ni tampoc especialistes en l’ús de les noves tecnologies, sinó evangelitzadors i pastors del Poble de Déu. L’evangelització no pot confondre’s amb la publicitat, perquè exigeix el testimoniatge personal d’allò que realment creiem, i que vivim el que anunciem. El ministeri pastoral de regir i guiar al Poble de Déu tampoc pot reduir-se a un treball realitzat des d’un despatx, sinó que ha d’anar acompanyat pel lliurament de la pròpia persona. Només si ens convertim en “*models del ramat*” el nostre sacerdoci té poder per edificar la comunitat. Una vivència plena i joiosa del ministeri exigeix la

relació amb les persones, perquè el Senyor vol arribar al cor de cadascuna d'elles i perquè és la trobada entre nosaltres el que edifica l'Església.

Per això penso que aquesta situació, que no ens pot satisfer plenament pel que fa a la vivència del sacerdoci, pot convertir-se per a tots nosaltres, i també per a les comunitats cristianes, en un moment de gràcia i creixement espiritual. A nosaltres ens ajuda a créixer en l'estima cap a les comunitats i cap als diferents aspectes concrets de la vida sacerdotal de cada dia, que està formada per ocupacions tan senzilles que de vegades a nosaltres mateixos ens pot semblar que són socialment poc valorades: acollim en l'Església als seus nous membres mitjançant els sagraments de la iniciació cristiana; acompanyem els xiquets, adolescents i joves en el seu camí de creixement com a cristians; visitem els malalts i els portem el consol de la fe; reconciliem els pecadors amb Déu; ens preocupem per l'atenció als més pobres en la mesura de les nostres possibilitats; acompanyem les famílies en el moment del sofriment per la mort dels seus éssers estimats; participem en les celebracions de les festes, que són moments importants per a la vida de les comunitats i per a l'evangelització... És cert que en alguns moments podem sentir descoratjament i cansament, perquè tenim la sensació que els resultats de tants esforços no són els que ens agradaria aconseguir. Però les circumstàncies actuals ens poden portar a valorar el molt que fem, i fins i tot a descobrir amb ulls de fe que -quan vivim de debò el nostre sacerdoci amb il·lusió i esperit de lliurament-

*Que aquest distanciament ens porte
a estimar més les comunitats encara que
no siguin perfectes,
perquè tampoc nosaltres ho som*

els fruits són més abundants del que imaginem. Que aquest distanciament ens porte a estimar més les comunitats encara que no siguin perfectes, perquè tampoc nosaltres ho som.

Cada any en la Missa Crismal renovem les promeses de l'ordenació sacerdotal. Renovar significa manifestar el desig de viure d'una manera sempre nova, perquè el cansament no ens vença; perquè l'aparent indiferència cap a l'Evangelí que descobrim en el nostre món no ens desanime; perquè el descoratjament no apague la il·lusió del lliurament al Senyor; perquè la vivència del sacerdoci no vaja de més a menys, sinó de menys a més; perquè els petits desitjos no realitzats mai apaguen l'amor a Crist. Renovar les promeses sacerdotals significa reconciliar-nos amb el

nostre ministeri purificant-lo de tot allò que no és evangèlic. Per això, encara que no ens hem pogut reunir tot el presbiteri en la catedral com els altres anys per a la celebració de la Missa Crismal, desitjo que aquesta situació ens porte a una renovació “existencial” de les promeses sacerdotals. Si ho fem amb sinceritat davant el Senyor, és com si ho haguéssim viscut en la celebració litúrgica.

A tots els cristians de la diòcesi, que també heu patit per la impossibilitat de participar amb normalitat en la vida de l'Església i de tenir el contacte habitual amb els vostres pastors, us convido a pregar pels sacerdots, perquè el Senyor ens renove i ens faça més fidels a la nostra vocació.

17. Conclusió

Som conscients que la recuperació de la vida eclesial no serà un camí ràpid ni fàcil. Sembla que a les dificultats que ja experimentàvem en l'anunci de l'Evangeli i la transmissió de la fe, s'ha afegit ara la tasca de reunir a una comunitat que s'ha dispersat. Però els cristians vivim des de la Pasqua. La Resurrecció de Crist va ser per a les dones i els deixebles una experiència alliberadora. La trobada amb el Senyor ressuscitat va canviar totalment la seua vida: van recuperar l'alegria, van vèncer el desànim, varen refer la vida comunitària, van rebre una fortalesa per anunciar Crist sense por a les persecucions, no es van aturar davant les dificultats. L'evangelitzador no sols ha de mirar les dificultats, ha de saber veure els fruits de la gràcia en el cor de les persones, que estic convençut que són molts més del que sembla quan mirem la realitat superficialment. No ens deixem vèncer pel desànim davant la tasca que ens espera.

L'evangelitzador no sols ha de mirar les dificultats, ha de saber veure els fruits de la gràcia en el cor de les persones, que estic convençut que són molts més del que sembla quan mirem la realitat superficialment. No ens deixem vèncer pel desànim davant la tasca que ens espera

La Mare de Déu és invocada en moltes ermites i santuaris de la nostra diòcesi. Al llarg d'aquests mesos ens hem dirigit a Ella amb les diverses advocacions que sempre són

expressió del seu amor envers aquells que passen per moments de sofriment, que són els qui ocupen el primer lloc en el seu cor. Sant Pau VI la va proclamar Mare de l'Església durant el Concili Vaticà II i fa uns dies hem celebrat aquesta advocació mariana que el papa Francesc ha inclòs en el calendari litúrgic. A Ella li encomanem el futur de la nostra diòcesi en aquesta situació històrica tan dramàtica i tan apassionant, i li demanem que, com a Mare dels creients, cuide de nosaltres i s'apiade de tota la humanitat.

Amb la meua benedicció i afecte.

† *Enrique Benavent Vidal*

Bisbe de Tortosa

Tortosa, 19 de juny de 2020

Solemnitat del Sagrat Cor de Jesús.

Jornada d'oració per la santificació dels sacerdots.

